

Dorpsvisie de Wijk 2025

Inhoud

Voorwoord	3	Bedrijvigheid in De Wijk	8
Inleiding	4	Wonen	8
Historie	5	Vrije tijd, sport en recreatie	9
Dorpsgemeenschap	5	Sociale veiligheid	10
Verkeer, verkeersveiligheid en parkeren	6	Jongeren	10
Openbaar vervoer	6	Hoe nu verder met de Dorpsvisie	11
Openbare ruimte	7		

Voorwoord

Als de totstandkoming van de Dorpsvisie de Wijk tekenend is voor de toekomst van ons dorp, dan ziet deze er zonnig uit voor de Wijk.

In navolging van andere dorpen heeft de Belangenvereniging de Wijk e.o. zich in het najaar van 2011 bereid verklaard een dorpsvisie te ontwikkelen. Ondergetekende werd benaderd voor een te vormen projectgroep. Afwegingen over de zin en het nut van een gedachtebeeld over de toekomst van de Wijk werden gemaakt.

Gesteld werd o.a. dat de in een visie geformuleerde (investerings)plannen het verkrijgen van een gemeentelijke investeringsbijdrage of subsidie zouden bevorderen. Ook zou er met de vastgelegde gedachten van de dorpsbewoners wellicht ingespeeld kunnen worden op de onvermijdelijk op ons afkomende lastenverzwaringen en/of bezuinigingen. In meer algemene zin is het natuurlijk van betekenis om met een blik op de toekomst maatregelen te nemen om ons dorp prettig leefbaar te houden.

Kortom, redenen genoeg om ja te zeggen tegen het verzoek lid te worden van en mee te werken aan de beoogde projectgroep. Enthousiasme hiervoor werd verder gevonden bij Henk van Driel, Marijke Moen, Eite Stokker, Rita Tijink en Ina ten Wolde. Samen met Gerrit van de Belt en Jan Boerstra van de Belangenvereniging vormden zij de projectgroep. Procesondersteuning werd er verkregen van Jannes Kuik van Stichting Welzijn De Wolden en Marjon van den Brand van de afd. plattelandsontwikkeling van de gemeente De Wolden.

Vervolgens heeft deze projectgroep de steun weten te verwerven van een breed samengestelde klankbordgroep van ruim 40 personen.

De klankbordgroep heeft de thema's bepaald waarover door in totaal ca. 500 dorpsbewoners een oordeel is gegeven via een ingevulde vragenlijst en/of via de speciale thema-avond. Daarbij

hebben ook de senioren, de leerlingen van OBS De Horst en de jongeren hun zegje kunnen doen.

Graag wil ik op deze plaats allen die op de een of andere wijze hebben bijgedragen aan de realisatie van de Dorpsvisie, hiervoor zeer hartelijk bedanken. In het bijzonder is er veel waardering voor het vele en deskundige werk dat er is verricht met het opzetten en verwerken van de vragenlijst en de talrijke uren die er gestoken zijn in de accurate verslaglegging van de bijeenkomsten van de projectgroep en de klankbordgroep, alsmede van de thema-avond.

Ook een speciaal woord van dank wil ik richten aan de (semi) zakelijke partijen die ons belangeloos van dienst hebben willen zijn. Ik ben van mening dat er met beperkte financiële middelen en een groot aantal vrijwilligersuren een enorme dienst is bewezen aan de gemeentelijke overheid en aan alle inwoners van de Wijk. De projectgroep wil dit resultaat graag presenteren aan haar mededorpsgenoten op een nog te organiseren avond in de Havezate, later dit jaar. De aankondiging hiervan zal tijdig plaatsvinden op o.a. www.dewijk.info en in de Wolder Courant.

Nu al bent u van harte uitgenodigd.

De Wijk, 26 juni 2012.

Arend Stapel,

voorzitter projectgroep

Inleiding

Hoe ziet de Wijk eruit in 2025? Is het een levendig en ondernemend dorp waar mensen met plezier wonen en toeristen graag komen? Heeft het een aantrekkelijk winkelaanbod, goede medische, toeristische en sportvoorzieningen en voldoende parkeergelegenheid? Vragen waarop we nu het antwoord niet weten, maar die wel van belang zijn voor de leefbaarheid van ons dorp.

In deze Dorpsvisie vertellen de inwoners van de Wijk hoe zij hun dorp thans beleven en hoe het er volgens hen in 2025 uit kan zien. Hoe hebben we dat gedaan?

In november 2011 is een projectgroep gevormd en aan de slag gegaan. In een folder is aan de inwoners verteld wat het doel van de Dorpsvisie is en tevens is een oproep gedaan om mee te doen. Een breed samengestelde klankbordgroep van 45 mensen was het resultaat. Met hen en via

gesprekken met de leerlingenraad van de OBS en met een groep ouderen is bepaald welke thema's in een uitgebreide vragenlijst aan bod moesten komen.

In de, huis aan huis verspreide, enquête hebben 450 inwoners zich uitgesproken over belangrijke zaken als verkeersveiligheid, recreatie, leefbaarheid, wonen en bedrijvigheid in het dorp. Op een goed bezochte thema-avond hebben jong en oud kenbaar gemaakt welke problemen én toekomstmogelijkheden ze zien voor de Wijk. Daarna zijn al deze uitkomsten vertaald naar sterke en zwakke punten, kansen en bedreigingen voor het dorp.

De uitkomsten van deze activiteiten vindt u in de Dorpsvisie die nu voor u ligt. Elk hoofdstuk behandelt een thema. Per thema is aangegeven wat de belangrijkste conclusies zijn over kansen

en bedreigingen, en hoe dit kan leiden tot concrete verbeteringen in het dorp. De visie is een toekomstbeeld in hoofdlijnen. Het grote rapport met alle resultaten van de enquête blijft altijd een onderliggend document van de visie.

Daarmee is de Dorpsvisie nog niet afgerond. Het belangrijkste is dat er iets met de uitkomsten gebeurt en dat de Dorpsvisie iets gaat opleveren voor het dorp. Daarom wordt er later dit jaar in de Havezate een avond georganiseerd, waar we als dorp bespreken hoe we, samen met de gemeente De Wolden, gaan bouwen aan een mooie toekomst voor De Wijk.

De dorpsgemeenschap

Wie zijn de inwoners van de Wijk, wat vinden ze van elkaar en hoe gaan ze met elkaar om? Als aantrekkelijke kanten van het wonen in de Wijk ervaart men de dorpsgemeenschap, de gezelligheid en de gemoedelijkheid. Bewoners

bekommeren zich om elkaar maar laten elkaar ook vrij in de omgang.

Dit neemt niet weg dat er inwoners zijn die zich ergeren aan het gedrag en de mentaliteit van mede-dorpsbewoners. Of constateren dat door de veranderende bevolkingssamenstelling en de individualisering er minder betrokkenheid is bij het wel en wee van het dorp.

De inwoners kenmerken zichzelf in grote lijnen als afwachtend, kritisch en veelal traditioneel ingesteld.

In 2025 heerst er nog steeds een positief en betrokken klimaat in het dorp. Steeds meer inwoners steken de handen uit de mouwen. Gezamenlijk tillen ze activiteiten van de grond die gestalte geven aan de Dorpsvisie. Vele vrijwilligers zijn actief en dragen bij aan een bloeiend verenigingsleven. Een centrale rol is daarbij weggelegd voor een ontmoetingscentrum waar dorpsbewoners elkaar ook in de weekenden kunnen ontmoeten. Door de bedrijfsmatige exploitatie vindt in het ontmoetingscentrum een keur aan activiteiten

Historie van de Wijk

De Wijk is ontstaan in de Middeleeuwen, toen op de droge plaatsen in de veenmoerassen langs de Reest zich boeren vestigden.

In 1325 werd het klooster van Ruinen verplaatst naar Dickninge en dit heeft een grote invloed gehad op de ontwikkeling van het dorp. Ook de havezaten de Havixhorst en Dunningen zijn in dit opzicht van belang geweest.

In 1672 werd door vijandige plunderende troepen alles rondom de Havixhorst verwoest en werd de kloosterkerk van Dickninge gesloopt. Ook ging de Dickninger molen in vlammen op.

Tot 1750 groeide het Kerspel de Wijk door ontginningen, en de rundveestapel groeide mee. In 1811, in de Franse tijd, werd er een herindeling ingevoerd en ontstond de gemeente de Wijk, waartoe ook Koekange, Oshaar, de Schiphorst en de Stapel gingen behoren. Vooral na de Tweede Wereldoorlog is het dorp door nieuwbouw sterk uitgebreid.

Per 1 januari 1998 is de gemeente de Wijk opgegaan in de nieuwe gemeente de Wolden. Nu wonen er in de Wijk ongeveer 3000 mensen en heeft het goede voorzieningen, zoals winkels, een basisschool, een zwembad, een sporthal en sportvelden. Het kent een bloeiend verenigingsleven.

plaats en staat het goed bekend om de zaalverhuur en de catering. Nieuwe bewoners voelen zich welkom in de Wijk en maken gemakkelijk contact met de andere bewoners in de buurt. Kernwaarden van het dorp zijn nog steeds draagzaamheid en leefbaarheid.

Verkeer, verkeersveiligheid en parkeren

De Wijk staat bekend om de uitstekende ligging en bereikbaarheid. Het zijn enkele van de redenen waarom mensen er graag wonen. Niettemin zijn er verschillende verkeersknelpunten die om een oplossing vragen. Voor de inwoners komt de Dorpsstraat dan op de eerste plaats. Dit is een doorgaande weg met veel vracht- en landbouwverkeer. Tevens is het verblijfsgebied voor winkelend publiek, fietsers en voetgangers.

De Dorpsstraat is onvoldoende ingericht op al dit verkeer. Het wegdek is slecht onderhouden. Door de vele geparkeerde auto's is de weg erg onoverzichtelijk. En de diverse wegversmallingen, lastige bochten en zijstraten maken de Dorpsstraat tot een onveilige straat. Voor de automobilisten biedt het winkelcentrum helaas te weinig parkeergelegenheid. Vooral in de

weekeinden en bij speciale evenementen is er een nijpend tekort aan parkeerplaatsen. Dit veroorzaakt veel overlast in omliggende straten. Ook zorgt het ervoor dat veel inwoners van de Wijk hun boodschappen elders in de omgeving halen.

In 2025 of eerder zijn veel verkeersknelpunten opgelost. De Dorpsstraat en straten in de omgeving als de Julianaweg en de Postweg hebben een mooier aanzien en zijn veiliger. Het centrum

is een 30-kilometer zone. Het wegdek is vlakker en geluidsarmer en er zijn geen opstoppen meer door slecht geparkeerde auto's. Oversteekplaatsen, kruispunten en uitritten zijn een stuk overzichtelijker en veel wegversmallingen zijn verdwenen.

De uitbreiding van het aantal parkeerplaatsen in het centrum is voor de bevolking en winkelend publiek een grote opluchting. Op normale dagen kan iedereen z'n auto kwijt en op drukke momenten is duidelijk waar extra parkeerplaatsen zijn.

Een rondweg van de Hessenweg naar de Slenkenweg biedt een goede oplossing voor het beperken van de verkeersdruk in het centrum.

Openbaar vervoer

Het systeem van openbaar vervoer is vooral voor ouderen, scholieren en niet-autobezitters een essentiële voorziening. Meppel is voor autobezitters dichtbij, maar als je moet fietsen kan dat tegenvallen. Openbaar vervoer is een publieke voorziening. Het is belangrijk dat het er is, ook als je er niet regelmatig gebruik van maakt.

Zonder goed openbaar vervoer is de Wijk een stuk minder aantrekkelijk om te wonen.

Sterke punten van het openbaar vervoer in de Wijk zijn de aansluiting op station Meppel en het systeem van buurtbussen. Wel is het van belang te bekijken in hoeverre het systeem van buurtbussen een oplossing biedt voor de zwak bereikbare punten. Is het mogelijk meer of flexibeler verbindingen te realiseren met behulp van buurt- of belbussen?

In 2025 is het openbaar vervoer flexibeler en rijden de buurtbussen vaker (ook 's avonds en in weekenden). De wachttijden bij de aansluiting op treinen en andere busverbindingen zijn kort en het aantal busverbindingen is toegenomen. Via het Internet is actuele informatie beschikbaar

over verbindingen, vertrektijden en aansluitingen.

Openbare ruimte

De inrichting en het gebruik van de openbare ruimte roepen bij inwoners van de Wijk diverse ergernissen op. Zo valt er veel te verbeteren aan de slechte bestrating van voetpaden en wegen. En verspreid over het dorp storen veel mensen zich aan de hondenpoep die op voetpaden is achtergelaten.

Parkeren blijkt niet alleen een probleem in het centrum te zijn. In diverse buurten hebben de bewoners moeite met het gebrek aan parkeerruimte in de smalle straten.

In het buitengebied zijn verbeteringen mogelijk als het gaat om het onderhoud van de wegkanten, het zwerfvuil, de aanleg of verbetering van fiets- en wandelpaden en de kwaliteit van de verlichting.

In 2025 zijn deze problemen opgelost. Straten of buurten die dat willen, beheren en onderhouden zelf het openbaar groen en houden het vrij van zwerfvuil. Ook geeft de gemeente, onder voorwaarden, groenstroken in bruikleen aan bezitters van aanpalende grond.

Door een betere inrichting van straten is de parkeerruimte toegenomen. De gemeente heeft al tijden geleden gezorgd voor verbetering en onderhoud van de bestrating van wegen en voetpaden.

Bedrijvigheid in de Wijk

Bedrijvigheid in de Wijk is om verschillende redenen van belang. De bedrijven, met name de detailhandel en de horeca, zijn voorzieningen die belangrijk zijn voor de leefbaarheid van het dorp. Daarnaast zorgen bedrijven voor werkgelegenheid en levendigheid in het dorp.

Volgens de meeste inwoners heeft de Wijk voldoende winkels, maar ontbreekt het aan een horecabedrijf met zaalruimte en een terras. Het ontbreken van voldoende economisch draagvlak (kleine bevolking, verwachte krimp, concurrentie, vergrijzing) is een bedreiging voor de middenstand, evenals het gebrek aan parkeermogelijkheden in de Dorpsstraat.

Vanwege het parkeerprobleem en de drukte in de Dorpsstraat wijkt een deel van het koperspubliek uit naar plaatsen waar deze problemen minder spelen en die bovendien soms een uitgebreider, grootschaliger en voordeliger winkelaanbod hebben.

Het ontbreken van geschikte vestigingslocaties is een belemmering voor de komst van nieuwe bedrijven.

In 2025 is er in het centrum van de Wijk een divers en aantrekkelijk aanbod van winkels en horecagelegenheden. Het dorpscentrum, met de molen als blikvanger en middelpunt, heeft een uitnodigende en gezellige aanblik. Daardoor is het er voor winkelend publiek en toeristen fijn vertoeven.

Het dorpscentrum biedt voldoende parkeergelegenheid en er is goede verkeersdoorstroming. De bevolking van de Wijk is licht gegroeid, maar dat doet geen afbreuk aan het dorpskarakter.

Een groot deel van de inwoners doet boodschappen in het eigen dorp, de prijs/kwaliteitverhouding is goed en binnen de middenstand wordt goed samengewerkt. De Wijk promoot zich als een gezellig winkelgebied, biedt faciliteiten voor starters en trekt ondernemers die zich in het dorp willen vestigen.

Er is ruimte voor bedrijvigheid in particuliere woningen. En ook in het buitengebied zijn er voldoende mogelijkheden voor bedrijvigheid en diverse woonvormen in vrijkomende boerderijen.

Wonen

Mensen wonen graag in de Wijk vanwege de prettige woonomgeving en de nabijheid van Meppel, Hoogeveen en Zwolle. Ook de nabijheid van de snelweg en van familie en vrienden dragen, samen met de sfeer en cultuur in het dorp, bij aan het woongenot. Een redelijk groot aantal inwoners denkt te verhuizen binnen nu en 10 jaar. De helft daarvan wil graag in de Wijk blijven wonen. De gedachten gaan met name uit naar seniorenwoningen en bouwkvavels.

In 2025 is door nieuw- en verbouw de krimp van de bevolking tegengegaan. Er zijn huur- en koopwoningen voor starters en jonge gezinnen bijgekomen. Ook zijn er woningen voor ouderen gebouwd zodat zij langer zelfstandig kunnen blijven wonen. Door het ombouwen van bestaande woningen en ruimere mogelijkheden voor het bouwen in eigen beheer is de bedrijvigheid toegenomen. Er vindt regelmatig onderzoek plaats naar de redenen om te verhuizen. Dit levert informatie op die te gebruiken is om inwoners voor het dorp te behouden.

Inwonertal

“Het inwoneraantal moet blijven groeien, dan blijft het dorp leefbaar”, is een veelgehoorde uitspraak. Opmerkelijk is dat bijna de helft van de bewoners aangeeft geen probleem te zien in het krimpende inwoneraantal. Een klein deel hiervan vindt dit zelfs een aantrekkelijk vooruitzicht. Daar tegenover staat een even grote groep die krimp juist zien als een ongunstige ontwikkeling.

In 2025 is het inwonertal van de Wijk voldoende om een aantrekkelijk dorp te zijn waar het uitstekend leven en wonen is. Het goede vestigingsklimaat in de regio heeft voor extra werkgelegenheid gezorgd waardoor nieuwe mensen in het dorp zijn gaan wonen.

Vrije tijd, sport en recreatie

De Wijk beschikt over mooie voorzieningen als een zwembad, sporthal, bibliotheek, de Havezate en sportterreinen. De bewoners beseffen dat de aanwezigheid van goede voorzieningen een positief effect heeft op de deelname aan sport, recreatie en verenigingsleven. Ze willen deze voorzieningen graag behouden. Tegelijkertijd beseffen ze dat de stijgende kosten een bedreiging vormen voor de instandhouding ervan. De gemeente moet dan ook haar beleid richten op het behouden van betaalbare voorzieningen. In 2025 heeft de Wijk nog steeds een bloeiend

verenigingsleven en goede voorzieningen voor sport en ontspanning. Dit komt mede omdat verenigingen zoveel mogelijk samenwerken om nieuwe activiteiten en evenementen te ontwikkelen. De Wijk staat bekend om zijn gezellige dorpskern met mooie horecagelegenheden. De recreatieve voorzieningen, natuurgebieden en landschappelijke omgeving zorgen ervoor dat toeristen en dagjesmensen graag naar het dorp komen. Het is een belangrijk knooppunt van fiets- en wandelroutes. Langs de A28 staat een bord dat uitnodigt tot een bezoek aan de Wijk.

Sociale veiligheid

Een kwart van de inwoners ervaart bij tijd en wijle gevoelens van onveiligheid. Als oorzaken noemt men slechte of ontbrekende straatverlichting, berichten van inbraak en insluiping, samenscholende jeugd, onveilige situaties in het verkeer en achteruitgang van de buurt door leegstand van woningen. Ook de afwezigheid van een politiepost en regelmatige surveillance ervaart men als zwakke punten.

In 2025 is er geen sprake meer van sociale onveiligheid. Waar dit bijdraagt aan het gevoel van veiligheid is de begroeiing aangepast en extra straatverlichting geplaatst. Inwoners spreken elkaar aan op ongewenst gedrag.

In de Wijk is regelmatige surveillance door politie. Net als de bewoners houdt de politie een oogje in het zeil om overlast en onveiligheid in het dorp te verminderen.

Jongeren

Jongeren zijn een breed en divers samengestelde doelgroep. Van hen heeft slechts een klein deel de enquête voor de Dorpsvisie ingevuld. Dit was

een reden voor het beleggen van een speciale jongerenavond. De opkomst betrof voornamelijk jongens in de leeftijd van 12 tot 21 jaar. Uit het onderzoek blijkt dat zij georiënteerd zijn op de Wijk en specifieke wensen hebben.

Behalve uit de jongerenavond is informatie verzameld uit de antwoorden van volwassenen op de enquêtevragen die betrekking hadden op de situatie van jongeren.

Hoe denken de jongeren over hun dorp en hoe denkt het dorp over de jongeren in de Wijk? Zowel de jongere als oudere inwoners vinden dat er weinig activiteiten zijn voor de leeftijdsgroep van 12 tot 21 jaar. Met name in de weekeinden is dit een gemis.

De kenmerken van het dorp die jongeren waarderen zijn de landelijke omgeving, het verenigingsleven, de voorzieningen, de evenementen en het sociale leven met vrienden en familie.

Over het wonen bestaan onder jongeren verschillende opvattingen. Een deel van hen wil absoluut in de Wijk blijven wonen, een ander deel is tamelijk stellig van mening te zijner tijd het dorp te zullen verlaten. Ze laten dit mede afhangen van studie, passend werk elders of wat er op hun pad komt.

De jongeren storen zich aan het ongenueanceerde beeld dat de term “hangjeugd” oproept. Ze realiseren zich dat hun gedrag daar wellicht aanleiding toe geeft, maar het heeft ook te maken met de wijze waarop dorpsbewoners hen beoordelen en behandelen.

Het onderzoek roept het beeld op dat de gemeente een actievare rol zou mogen spelen richting de jongeren. Jongeren zeggen zelf dat ze deel uit willen maken van de dorpsgemeenschap. Ze willen graag bij activiteiten betrokken worden en ondersteuning krijgen bij het realiseren van hun wensen.

In 2025 maken jongeren actief deel uit van het gemeenschapsleven in de Wijk. De bewoners waarderen de aanwezigheid en inbreng van jongeren, want deze zijn nodig om het dorp gezond en levendig te houden.

De wensen van jongeren hebben binnen het verenigingsleven een plek gekregen. Samen met de inzet van volwassenen is voor hen een eigen onderkomen gerealiseerd. Mede dankzij de hulp van de lokale motorclub is er een crossbaan in de Wijk. De overlast van de crossbaan is minimaal. De verlichting bij de pannakooi is verbeterd en er zijn meer evenementen voor jongeren in het dorp.

Het betrekken van jongeren heeft geleid tot minder overlast in de openbare ruimte.

Door de beschikbaarheid van werk, woningen en aantrekkelijke voorzieningen zijn meer jongeren na hun opleiding in de Wijk blijven wonen.

Hoe nu verder met de Dorpsvisie?

In de Dorpsvisie vertellen we als inwoners van de Wijk hoe we ons dorp beleven en welke beelden we hebben over de nabije en verdere toekomst. Het gaat over dingen waar we tevreden over zijn, die we willen verbeteren of die we tot stand willen brengen.

De vraag is nu: hoe zorgen we ervoor dat er iets met onze wensen gebeurt?

Omdat wij de beschikking hebben over de Dorpsvisie gaan we als dorp een deel van de acties zelf oppakken en ten uitvoer brengen. Maar er zijn ook zaken waarbij we een belangrijke bijdrage van anderen verwachten.

De gemeente stelt € 18.652,- beschikbaar voor de Dorpsvisie van de Wijk. Als inwoners mogen we zelf bepalen aan welke zaken of projecten uit de Dorpsvisie we dit bedrag gaan besteden.

De dorpsvisie is klaar. Het is nu het moment om samen te bouwen aan een schitterend dorp, te beginnen op de nog te organiseren presentatieavond in de Havezate, later dit jaar.

Colofon

Grafische vormgeving	Frans Meijer/Herma van der Veen www.mv-ontwerp.nl
Fotografie	Clemens Habes
Tekstuele assistentie	Louis Timans
www.dewijk.info	Benny Spin (Bemo)